

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Sebechleby 2014 - 2020

„Na ceste k úspešnému rozvoju samosprávy“

Autor: Martin Schvarc starosta obce Sebechleby

Autorský kolektív: Anna Vicianová, Zuzana Chrienová, Mária Korčoková, Adrián Špánik, Ing. Ján Šorec, Alena Kaufmanová, Anna Cázerová, Kajetán Mikuláši, Martin Grajciar, Vladimír Javorka, Ing. Ladislav Uday.

Rok spracovania: 2012 – 2015

SCHVÁLILO:

Obecné zastupiteľstvo v Sebechleboch uznesením č. zo dňa 16.marca 2016

starosta obce Martin Schvarc

OBSAH

Obsah	2
1. ÚVOD	
1.1 Všeobecný úvod	5
1.2 Dokumenty a jeho štruktúra	6
1.3 Metóda spracovania stratégie	6
ANALYTICKÁ ČASŤ	
2. SOCIO EKONOMICKÁ SITUÁCIA	
2.1 <u>Koncepčné dokumenty</u>	8
2.1.1 PHSR obce Sebechleby 2007 – 2013	
2.1.2 Územný plán obce Sebechleby	
2.1.3 PHSR mikroregiónu Konkordia	
2.1.4 Stratégia OZ MAS Zlatá cesta	
2.1.5 Stratégia sociálneho rozvoja regiónov Veľký Krtíš a Krupina	
2.1.6 PHSR Banskobystrického samosprávneho kraja 2015-2023	
2.1.7 Politický rámec na Európskej a národnej úrovni	
2.2 <u>Poloha, história a prírodné podmienky</u>	23
2.2.1 Základné údaje	
2.2.2 Zemepisná charakteristika obce	
2.2.3 Prírodný potenciál a krajina	
2.3 <u>Obyvateľstvo a osídlenie</u>	29
2.3.1 Demografický vývoj	
2.3.2 Veková štruktúra	
2.3.3 Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva	
2.3.4 Lokalizácia MRK v rámci sídelnej štruktúry	
2.3.5 Národnostná a náboženská štruktúra obyvateľstva	
2.3.6 Bytový fond a bytová výstavba	
2.4 <u>Občianska vybavenosť</u>	36
2.4.1 Obchody a služby	
2.4.2 Školstvo, zdravotníctvo	
2.4.3 Sociálne služby	
2.4.4 Kultúra, šport a rekreácia	
2.4.5 Úrady a inštitúcie	
2.4.6 Organizované občianske iniciatívy	
2.5 <u>Dopravná a technická infraštruktúra</u>	41
2.5.1 Charakteristika dopravnej siete	
2.5.2 Dopravná obslužnosť územia	
2.5.3 Voda a kanalizácia	
2.5.4 Plyn	

2.5.5	Elektrická energia	
2.5.6	Odpadové hospodárstvo	
2.6	<u>Ekonomika</u>	46
2.6.1	Ekonomická výkonnosť	
2.6.2	Štruktúra ekonomickej základne	
2.6.3	Priemysel	
2.6.4	Poľnohospodárstvo	
2.6.5	Cestovný ruch	
2.6.6	Trh práce	
2.6.6.1	Trh práce v BBSK a okrese Krupina	
2.6.6.2	Trh práce v obci Sebechleby	
2.6.7	Majetok obce, jeho štruktúra a náklady na jeho správu	
2.6.8	Obecný rozpočet	
2.6.8.1	Štruktúra príjmov obce Sebechleby v roku 2010 – 2013	
2.6.8.2	Štruktúra výdavkov obce Sebechleby v roku 2010 – 2013	
2.6.8.3	Dotácie a iné finančné príspevky	
3.	SWOT ANALÝZA	
3.1	Hospodársky rozvoj	59
3.2	Doprava a komunikácie	60
3.3	Technická infraštruktúra	61
3.4	Odpadové hospodárstvo	62
3.5	Životné prostredie	63
3.6	Sociálna oblasť a nezamestnanosť	64
3.7	Vzdelanie	65
3.8	Spoločenský život, voľný čas, kultúra a šport	66
3.9	Podnikateľské prostredie a cestovný ruch	67
3.10	Samospráva a bezpečnosť	71
3.11	Informatizácia obce	70
4.	HODNOTENIE	
4.1	<u>Hlavné smery rozvoja obce</u>	71
4.1.1	Výhody z hľadiska polohy	
4.1.2	Nevýhody z hľadiska polohy	
4.1.3	Vybrané negatívne vplyvy	
4.1.4	Odporúčané opatrenia v ďalšom rozvoji obce	
4.1.5	Popis trendov a predpokladov rozvoja obce	
4.1.6	Problémy vypývajúce z pôsobenia stresových javov a prvkov	
4.2	<u>Potenciál regiónu pre trvaloudržateľný rozvoj</u>	76
4.2.1	Odstránenie nedostatkov, ktoré brzdia rozvoj regiónu	

STRATEGICKÁ A PROGRAMOVÁ ČASŤ

5. STRATÉGIA OBCE

5.1 Vízia obce

77

5.2 Stratégia obce

5.3 Strategický cieľ

5.3.1 Špecifický cieľ 1

5.3.2 Špecifický cieľ 2

5.3.3 Špecifický cieľ 3

5.3.4 Špecifický cieľ 4

5.4 Inštitucionálne a organizčné zabezpečenie programu

5.5 Finančné zabezpečenie a harmonogram

5.6 Monitoring

5.7 Časový harmonogram realizácie programu

6. ZOZNAMY

6.1 Zoznam tabuliek

6.2 Zoznam grafov

6.3 Zoznam máp

6.4 Zoznam obrázkov

1 Úvod

1.1 Všeobecný úvod

Tento strategický dokument určuje akým spôsobom budú dosiahnuté stanovené ciele samosprávy. Postup formulovaný procesom plánovania s výsledkom zreteľného vyjadrenia strategického zámeru, ktorého realizácia je plánovaná z hľadiska rozvrhnutia zdrojov a štruktúry. Dokument vychádza z demografickej situácie, rešpektuje upadajúce a rozvojové sektory, sféru globálnu, regionálnu a miestnu a čiastočný nesúlad medzi ekonomickou a politickou realitou. Tento strednodobý dokument slúži ako podklad na rozhodovanie vedenia samosprávy. Dokument sa po schválení obecným zastupiteľstvom stáva oficiálnym dokumentom a je verejne prístupný.

Dokument nebol vypracovaný len z dôvodu povinnosti, ale aj z dôvodu záujmu riešiť problematické oblasti a rozvoj našej obce a okolitého regiónu. Dlhodobé plánovanie je pre samosprávu legislatívne povinné. Spracovanie programových dokumentov obce upravuje zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení (§ 4, § 11). Podľa zákona č. 416/2001 Z.z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky, § 2, na obce prešli tieto pôsobnosti na úseku regionálneho rozvoja: vykonávanie stratégie regionálneho rozvoja, vypracúvanie programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja, koordinovanie spolupráce právnických osôb pri vypracúvaní programov rozvoja obce. Spracovanie programu rozvoja obce vyžaduje zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja (§ 8, § 12). O potrebe spracovania komunitného plánu sociálnych služieb hovorí zákon o sociálnych službách č. 448/2008 Z.z. (§ 83).

Regionálny rozvoj je typickou oblasťou, v ktorej nie je možné zabezpečovať riešenie problémov rozhodnutiami alebo účasťou v rámci jedného či už verejného, podnikateľského alebo tretieho sektora. Medzi sektorová spolupráca je rozhodujúcim predpokladom pre úspešné pôsobenie v regionálnom rozvoji v záujme dosahovania efektívnych riešení. Schopnosť spolupracovať s ostatnými partnermi sa tak stáva nevyhnutnou podmienkou pre predstaviteľov inštitúcií a organizácií trojsektorového spektra občianskej spoločnosti. Pri príprave tohto dokumentu sme spolupracovali so všetkými zainteresovanými stranami podieľajúcimi sa na rozvoji územia. Najdôležitejšou cieľovou skupinou sú obyvatelia a rozvoj územia bol naplánovaný s nimi a pre nich. Na obyvateľov, podnikateľov, investorov a ďalšie cieľové skupiny sa pozeráme ako na zákazníkov územia. Medzi územiami vzrastá konkurencia a zvyšovanie kvality je základnou prioritou obce. Čiastočne preberáme z podnikateľskej sféry spôsoby riadenia, marketing, konkurencieschopnosť, klientský prístup, sledovanie trendov na trhu v území, porovnávanie sa s ostatnými formou benchmarkingu a zavádzanie prvkov hodnotenia samosprávy a zamestnancov na základe dosiahnutých výsledkov.

Pôsobenie partnerstiev v regionálnom rozvoji prináša, tak ako to preukázali štúdie v členských štátoch Európskej únie, mnoho pozitívnych efektov. Je to predovšetkým:

- Vyššia efektívnosť v programovaní a monitoringu
- Efektívnejší výber projektov
- Vyššia legitímnosť a transparentnosť v rozhodovaní
- Lepšie a efektívnejšie využívanie výsledkov programov
- Posilňovanie odborných kapacít sektorových aj územných orgánov a inštitúcií
- Možnosť posilňovania inovačných procesov a vzdelávania aj mimo vymedzeného organizačného rámca

1.2 Dokument a jeho štruktúra

Na základe zoznámenia sa s výsledkami a vyhodnotením úvodnej databázy formou SWOT analýzy, s určením silných a slabých stránok, možnosťami rozvoja a očakávanými rizikami sa pristúpilo k vypracovaniu návrhu stratégie rozvoja samosprávy. Vypracovali sme koncepčný dokument s názvom – Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Sebechleby na obdobie 2014 - 2021, ktorého cieľom je upozorniť na spoločné problémy a možnosti ich. Na základe analýz bola spracovaná strategická časť s programovými a organizačnými cieľmi.

Dokument bude vydaný v tlačenej forme, v počte 30 ks a bude distribuovaný orgánom obce a jednotlivým právnickým osobám v pôsobnosti obce a pôsobiach v území.

1.3. Metóda spracovania stratégie

Pri spracovaní stratégie sa využije kombinácia prvkov expertnej a komunitnej metódy, hlavne pri získavaní informácii a vstupov pre spracovanie tohto dokumentu.

Vychádzať sa bude z :

- miestnych šetrení
- poznatkov zamestnancov, orgánov obce a právnických osôb pôsobiach v území
- publikácii Štatistického úradu, Úradu práce a iných
- údajov dotazníkového šetrenia prevedeného v obci Sebechleby
- z dostupných metodík a schém už skôr spracovaných rozvojových dokumentov

Pri stanovení a definovaní samostatných cieľov tohto dokumentu pracovala skupina zložená z poslancov obecného zastupiteľstva, členov komisií obecného zastupiteľstva a zamestnancov obce Sebechleby, ktorá sa pravidelne stretávala na pracovných stretnutiach. Tento dokument bol pripomienkovaný všetkými poslancami obecného zastupiteľstva a následne po zapracovaní pripomienok schválený. Dokument neprešiel odbornou jazykovou úpravou. Všetci, ktorý sa zúčastnili na príprave a spracovaní stratégie sú si vedomí, že úspešnosť naplnenia vízie a vytýčených cieľov, je priamo úmerná vloženému spoločnému úsiliu k vzájomnej spolupráci.